

SAŽETAK SEMINARSKOG RADA :

PDF DOKUMENT I PDF READER-I

UVOD:

PDF je skraćenica punog naziva Portable Document Format (hrv.: prijenosni format dokumenata). Spomenuti format, koji se lako prepoznaje po istomenom troslovnom nastavku iza točke u imenu datoteke - *.pdf*, kreirala je softverska kompanija Adobe Systems 1993. godine.

2008. godine, PDF je odobren kao međunarodni standard. ISO ratificira PDF te se PDF službeno navodi u javnoj domeni kao „ISO 32000 – Document management – Portable document format – PDF 1,7 (hrv.: ISO 32000 – Upravljanje dokumentima – Prijenosni format dokumenata – PDF 1,7).

PDF FORMAT:

PDF je format elektronske datoteke (prijenosni format dokumenata) nepromjenjivog izgleda koji zadržava oblik izvornog dokumenta i omogućuje dijeljenje datoteke, odnosno to je format koji osigurava da će datoteka prilikom mrežnog pregledavanja i ispisivanja zadržati oblik koji joj je namijenjen i da se podaci u njoj ne mogu lako promijeniti. Što to zapravo znači?

U mnogim situacijama korisno je spremiti datoteku u formatu nepromjenjivog izgleda koji je lako dijeliti, a teško mijenjati, odnosno čija je primarna namjena čitanje i ispisivanje (npr. životopisi, pravni dokumenti i druge slične datoteke).

PDF tehnologije omogućuju kreiranje PDF datoteka koje mogu sadržavati veliki broj datoteka različitih vrsta i sadržaja, povezanih u jedinstvenu datoteku. PDF datoteke izgledaju kao izvorni dokumenti i čuvaju informacije izvorne datoteke; tekst, crteže, multimedijski sadržaj, videozapise, 3D sadržaj, karte, grafiku u boji, fotografije, pa čak i poslovnu logiku, bez obzira na aplikaciju pomoću koje su te informacije stvorene, čak i kada se radi o kompilaciji više formata u jednom PDF portfelju.

PDF READER-I:

PDF oblik zapisa datoteke, često se koristi za dijeljenje Wordovih dokumenata. Sastavimo li, recimo, u Word-u neki tekstualni dokument, moći ćemo ga pročitati samo ukoliko na svojem računalu imamo instaliran Word, no dokument iz Word-a moguće je spremirati kao PDF datoteku, a nju može pregledati svatko tko ima na svojem računalu instaliranu aplikaciju za čitanje PDF datoteka.

Jedna od spomenutih aplikacija je Adobe Reader, proizvod tvrtke Adobe Systems. Od 1993. godine do danas, PDF specifikacije su mijenjane više puta; svaka od verzija PDF-a, bila je popraćena s novom verzijom Adobe Acrobat-a.

Verzije PDF-a s odgovarajućim Adobe Acrobat-om:

- 1993. - PDF 1.0 / 1.0 Acrobat
- 1994. - PDF 1.1 / 2.0 Acrobat
- 1996. - PDF 1.2 / 3.0 Acrobat
- 1999. - PDF 1.3 / 4.0 Acrobat
- 2001. - PDF 1.4 / 5.0 Acrobat
- 2003. - PDF 1.5 / 6.0 Acrobat
- 2005. - PDF 1.6 / 7.0 Acrobat
- 2006. - PDF 1.7 / 8.0 Acrobat
- 2008. - PDF 1.7 / Adobe Extension Level 3 / Acrobat 9.0
- 2009. - PDF 1.7 / Adobe Extension Level 5 / Acrobat 9.1
- 2011. - PDF 1.7 / Adobe Extension Level 8 / Acrobat X (10.0)

Adobe Acrobat je „porodica“ aplikacijskih softvera osnovana od strane tvrtke Adobe Systems, čiji su proizvodi, izuzev Adobe Reader-a, komercijalni softveri. Za razliku od ostalih proizvoda iste „porodice“ kojima se vrši kreiranje PDF dokumenata te njihovo uređivanje, Adobe Reader je „manjih sposobnosti“ i ne koristi se u složenije svrhe osim za pregled i ispis datoteka.

Osim spomenutog Adobe Reader-a, poznajemo i sljedeće aplikacijske softvere za pregled PDF dokumenata:

- DigiSigner (Windows, web servis)
- gDoc Fusion (Windows)
- GSview (Windows)
- Nitro PDF Reader (Windows)
- Nuance PDF Reader (Windows)
- PDF- Xchange Viewer (Windows)
- Qiqqa (Windows)
- Sumatra PDF (Windows)

- STDU Viewer (Windows)
- Foxit Reader (Windows, Unix / Linux)
- Evince (PDF preglednik za GNOME; Unix / Linux)
- GPdf (PDF preglednik za GNOME; Unix / Linux)
- Okular (Unix / Linux)
- xournal (Unix / Linux)
- Xpdf (X Window System, Amiga OS, Unix / Linux)
- Porthos (Atari TOS)
- Preview: Mac OS X (Mac OS)
- Skim (Mac OS)
- A.nnotate (web servis)
- Crocodoc (web servis)
- Docstoc (web servis)
- Google Docs (web servis)
- Scribd (web servis)
- vuzit (web servis)

KREIRANJE PDF DOKUMENTA:

PDF tehnologije i alati omogućuju kreiranje složenih PDF datoteka konverzijom iz praktički bilo kojeg suvremenog formata digitalnog sadržaja. Različiti sadržaji, kao npr. audio i video zapisi, fotografije i slike, dokumenti, mogu biti sustavno povezani u jedinstvenu PDF datoteku.

PDF alati omogućuju editiranje i manipulaciju nad PDF datotekama; omogućuju ubacivanje i izbacivanje pojedinih stranica, uređivanje futera i hedera, dodavanje vodenog žiga, ugradnju digitalnih sadržaja (video, 2D, 3D, XML, poslovna logika itd), koverziju PDF dokumenata u u PDF inačice (PDF/A, PDF/X, PDF/E), konverziju PDF dokumenata u druge formate, spajanje više PDF datoteka u jednu PDF datoteku, spajanje više datoteka (PDF i ostali formati) u PDF portfelj, zaštitu pristupa i promjene PDF datoteke, slanje PDF datoteka na odobravanje i sl.

Digitalni spis/ predmet u obliku PDF datoteke može biti:

- PDF digitalni kontejner - omogućuje integraciju svih suvremenih digitalnih sadržaja u PDF datoteku,
- PDF portfelj – složena PDF datoteka koja u sebi može sadržavati neograničeni broj drugih datoteka, različitih formata i sadržaja.